

Filološki fakultet / Srpski jezik i južnosl. književnosti (2017) / Staroslovenski jezik 1-Pravopis i fonetika

Naziv predmeta:	Staroslovenski jezik 1-Pravopis i fonetika			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
10011	Obavezan	1	5	2+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	Srpski jezik i južnosl. književnosti (2017)			
Uslovljenost drugim predmetima	Није условљено			
Ciljevi izučavanja predmeta	Студент се упознаје са најстаријим књижевним језиком код Словена, постанком језика, културни-историјском основом; треба да савлада читање, фонетско-фонолошки систем, гласовне процесе у контексту прасловенског језика и осталих словенских језичких грана			
Ishodi učenja	Након положеног испита студент је у могућности да: чита, граматички анализира, преводи старословенске споменике писане ћирилицом; препознаје бројну вриједност слова. Уз познавање глагољских слова, да чита најстарију словенску азбуку глаголицу, и транслитерише глаголицу у ћирилицу. 2. Препознаје различите особености словенских језика (српског, руског, бугарског, западнословенских језика) као дијалекатске наносе у оквиру најстаријег књижевног језика Словена – старословенског језика. 3. Препознаје најраније одлике редакција словенских књижевних језика које су настале на основи старословенског језика (српску, руску, бугарску, хрватску редакцију), са посебним акцентом на српској редакцији, те особеностима српске редакције у односу на старословенски. 4. Стицањем знања о особеностима глагољског и ћирилског правописа, у оквиру старословенског језика, студент је оспособљен да те особености препознаје, евидентира, описује у оквиру српског истојскојезичког наслеђа, које се наслања на старословенско. 5. Посматра језик у историјском оквиру, пореди словенску и српску писменост са старом писменошћу других језичких грана и народа, те стиче ширу културолошку слику.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Предметни професор: професор доктор Јелица Стојановић; асистент-сарадник: доц. др Јелена Газдић			
Metod nastave i savladanja gradiva	Метода објашњавања, метода разговора, дијалогска, кооперативна, метода читања и рада на тексту, метода писања, "feedback" метода, илустрована метода, метода показивања			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Историјско-лингвистичка проблематика старословенског језика. Мисија Ћирила и Методија међу Словенима. Народна основа стсл. језика			
I nedjelja, vježbe	Гледање документарног филма о мисији Ћирила и Методија. Упоредивање чињеница из филма и онога што су студенти радили на предавању.			
II nedjelja, pred.	Име стсл. језика. Стсл. азбуке - вријеме настанка. Начин постанка ћирилице и глаголице - однос према другим писмима			
II nedjelja, vježbe	Стсл. канонски споменици. Палеографска, ортографска, језичка и текстолошка истраживања.			
III nedjelja, pred.	Значај старословенског језика за примање писмености и хришћанства код Словена. Мјесто стсл. језика међу словенским језицима; однос прасловенки - индоевропски. Подјела слованских језика. Правопис и графика стсл. језика.			
III nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима стсл. споменика.			
IV nedjelja, pred.	Правописне разлике између ћирилице и глаголице.			
IV nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима стсл. споменика.			
V nedjelja, pred.	Фонетика – фонетски систем стсл. језика и однос према прасловенском.			
V nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима из споменика: читање, транскрипција, препознавање одлика глагољског и ћирилског правописа.			
VI nedjelja, pred.	Полугласници (поријекло, изговор). Полугласници у стсл. језику (промјене карактеристичне за стсл. језик).			
VI nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима стсл. споменика.			
VII nedjelja, pred.	Слаб и јак положај пол. у стсл.			
VII nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима стсл. споменика.			
VIII nedjelja, pred.	Вокал «јат», носни самогласници, вокал «јери» у стсл. језику.			

VIII nedjelja, vježbe	Варирање употребе наведених вокала у споменицима.					
IX nedjelja, pred.	Редуковано и и «јери», напрегнути полугласници, вокално р и л. Однос у прасловенском и стсл. језику.					
IX nedjelja, vježbe	Вјежбање на примјерима из текстова стсл. споменика.					
X nedjelja, pred.	Самогласници на почетку ријечи, асимилације и контракције самогласника у стсл. Узроци датих промјена.					
X nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима стсл. споменика.					
XI nedjelja, pred.	Сугласнички систем у стсл, промјене у сугл.групама у стсл. и прасловенском Палатални сугл. у стсл (начин постанка, гласовна вриједност).Прва палатализација.					
XI nedjelja, vježbe	Уочавање датих промјена на примјерима из текстова.					
XII nedjelja, pred.	Друга и трећа палатализација. Фонетски услови палатализација.					
XII nedjelja, vježbe	Уочавање датих промјена на примјерима из текстова.					
XIII nedjelja, pred.	Јотовање.					
XIII nedjelja, vježbe	Уочавање датих промјена на примјерима из текстова.					
XIV nedjelja, pred.	Разлика јотовања и палатализација.					
XIV nedjelja, vježbe	Уочавање датих промјена на примјерима из текстова.					
XV nedjelja, pred.	Настанак редакција словенских књижевних језика на основи старословенског језика (српску, руску, бугарску, хрватску редакцију), са посебним акцентом на српској редакцији, те особеностима српске редакције у односу на старословенски.					
XV nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима из текстова.					
Opterećenje studenta						
Nedjeljno			U toku semestra			
5 kredita x 40/30=6 sati i 40 minuta 2 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 2 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije			Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 =106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 minuta x 2 =13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30=150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 30 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava), 13 sati i 20 minuta (priprema), 30 sati i 0 minuta (dopunski rad)			
Obaveze studenta u toku nastave			Присуствовање и активности на предавањима; домаћи задаци, семинарски рад, коликвијум и завршни испит.			
Konsultacije			Четвртком од 10 до 11.30 ч.			
Literatura			Светозар Николић: Старословенски језик 1, Београд 1997; Светозар Николић: Старословенски језик 2, Београд 1997; Петар Ђорђић: Старословенски језик, Нови Сад 1975; М. Селишчев: Старословенски језик 1, 2, Москва 1951, 1952; Т.А. Иванова: Старословенски језик, Санкт-Петербург 1998; Ђорђе Трифуновић, Азбучник српских средњековних књижевних појмова. Београд, 1990. Т. И. Вендина, Средневековый человек в зеркале старославянского языка.Fransis Kont, Sloveni. Nastanak i razvoj slovenske civilizacije u Evropi (VI-XII vek), Tom I, Tom II, „Filip Višnjić“, Beograd 1989.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje			Домаћи задаци, семинарски рад, колоквијуми, завршни испит.			
Posebne naznake za predmet			Нема посебних назнака.			
Napomena						
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena